

הייעוק, מדע ו... אופרה

כל התחומים המופיעים בכותרת מתגלמים באדם אחד. הנירו את פרופסור אהוד שפירא ולהקת באר־רוק שהקים, המביאה לבאן אופרה של פעם, עם טעם של עכשיו / שני הראל

פרופ' אהוד שפירא היה יכול כבר מזמן לנח. לנוח במובן של "הוא לגמרי עשה את זה": אקזיט בהיי־טק ופרופסורה במדע נשמעים מספיקים בהחלט לאדם אחד. אבל לא. במקום מנוחה זוחחה של אלה ששיחקו אותה, הוא בחר לאתגר את עצמו במסלול חדש, אחר לגמרי מאלה שכבש (ולא נטש) עד כה: הוא בחר לשייר, ולא סתם לשייר, אלא להנחיל כאן בארצנו הים תיכונית את מסורת האופרה הנודדת, שבמסגרתה קבוצת מוזיקאים מעלה אופרות קלילות ומשעשעות מתקופת האבארוק עם טוויסט עכשווי.

אבל רגע, מההתחלה: שפירא (59), שגדל בירושלים וברמת גן, סיים את הדוקטורט שלו במדעי המחשב באוניברסיטת ייל, אבל עוד לפני שהחל את פועלו במכון ויצמן – שם הוא תר, בין השאר, אחר טיפול בתאים סרטניים במסגרת מחקריו בביוכימיה מולקולרית – היה יזם היי־טק ומכר עם שותפיו תוכנה של התקשרות אינטרנטית (שקדמה לאיי.סי.קיו) לחברת AOL תמורת 15 מיליון דולר. אחר כך הם קנו אותה בחזרה, ולבסוף מכרו אותה לי־IBM. אוקיי, אקזיט הבנתי, אבל איך דרים יחידו מדעי המחשב וביוכימיה מולקולרית?

"בהתחלה זה אכן היה יוצא דופן, אבל היום החיבור הזה הפך דווקא פופולרי, כיוון שהרבה כלים ומושגים ממדעי המחשב רלוונטיים לתחום של תהליכים ביולוגיים. אז נכון שמחשבים מולקולריים ביולוגיים הם עדיין תחום מחקר, אבל יש שם תנועה ערה. השאיפה היא לייצר תרופות חכמות, כאלה שניתנות לתכנות ושיוכלו לפעול על הגוף בצורה מתוחכמת".

ואיך המוזיקה משתלבת בתוך כל זה?
"תמיד אהבתי מאוד לשמוע מוזיקה, ומכל הסוגים, רוק, קלאסית וגם מוזיקה ווקאלית. לפני קצת יותר מעשר שנים החלטתי ללמוד לשייר. פשוט הרגשתי שזה משהו שאני רוצה לעשות".

ובכן, שפירא, כמנהגו, לא הסתפק בתוכנת קריוקי כדי לממש את חלומו, אלא הלך עד הסוף, או ליתר דיוק מההתחלה, ופצח בשיעורי פיתוח קול אצל יעלה אביטל, מי שלימים תכבדו לצדו בהפקות האופרה שבגינן התכנסו כאן.

"ההתחלה לא הייתה קלה, אלא אטית מאוד. לא תמיד קיבלו אותי לאן שרציתי וכשכבר כן, אז לא מן המניין, אבל אני רציתי לעשות את זה ברצינות. ירדתי באחוזי המשרה והתחלתי את לימודי התואר הראשון בזמרה (כרגש על בריטון) באקדמיה למוזיקה ולמחול בירושלים אצל אגנס מסיני וצבי זמל, ולאחר מכן אצל מרינה לויט".

פתאום קם אדם באמצע החיים ומחליט לרוץ במסלול אחר לגמרי?

"כן. אין לי הסבר רציונלי לכך. דברים כאלה מגיעים, כנראה, מרצון פנימי ואז אתה עושה את מה שאתה עושה. אני חושב שתמיד

השתדלתי לעשות בכל רגע נתון את מה שאני יכול ורוצה ומצליח. אני גם חושב שכך צריך לחיות את החיים, באופן מלא ואינטנסיבי. כשאני מסתכל אחורה, אז גם כל יתר הדברים נעשו אצלי באופן הזה. גם מדען צעיר שצריך לשכנע משקיעים להשקיע מתחיל מאפס וכנראה שאני אוהב להיכנס ככה לדברים".

עם סיום הלימודים השתתף שפירא בכמה הפקות של האקדמיה, שר במקלה הקאמרית של האקדמיה, מקהלת מבשרת, וכן במקלה הקאמרית של אורטוריו ירושלים. אבל בשלב כלשהו החליט, לדבריו, להתאים את ההפקות אליו.

כך נולד הקונספט של "באר־רוק זה בצחוק", אופרות בארוק קאמריות לסופרן ולבס בהרכב מוזיקלי מצומצם שאותן מעלה הלהקה שהקים שפירא (בס) עם יעלה אביטל (סופרן), יזהר קרשון (צ'מבלו) וגלעד הילדסהיים (כינור). את ההופעות החבורה מעלה בירושלים (משכנות), בתל אביב (ברחוב שטריקר) ובנטף – בביתו של שפירא, שם נבנה אולם קונצרטים. מתקיימים שם גם קונצרטים של רעייתו, הפסנתרנית רויטל חכמוב.

אשתך מקצוענית לגמרי. איך התגובות שלה לקריירה החדשה שלך?

"את זה אני צריכה לשאול אותה. היא פסנתרנית מקצועית שמסתכלת על הפרויקט בהשתאות, ובאופן כללי מפרגנת. אנחנו לא באמת באותו מקום כי אני לא מנסה לקרוא לזה קריירה, אלא משהו שאני אוהב ונהנה מאוד לעשות ולא ברור עדיין לאן ימשיך".

אז גם אמן וגם מדען?

"כן, ואני בהחלט לא היחיד. יש עוד רבים כאלה בסביבה שבה אני נמצא. על ארשת החשיבות העצמית ויתרתי מזמן, נוסף על כך, כשהתחלתי ללמוד מוזיקה ישבתי בכיתה ללא רקע או קשרים כמו שהיו לכל יתר הסטודנטים, שהיו רובם בני 19-20".

ובכל זאת, זה לא מובן מאליו ללכת ככה עד הסוף עם כל דבר שנוגעים בו.

"תראי, אני לא מתיימר. כהורה (לשלושה בנים גדולים מנישואים קודמים ולילדה בת 8 מהנוכחיים), תמיד חשבתי שדוגמה אישית היא אחר הדברים החשובים. לא להטיף, לא לכוון ולא לכפות.

ba-rock.co.il

